

ACTION TAKEN REPORT ON THE SECOND REPORT OF THE SIXTH STATE FINANCE COMMISSION

1. All Local Governments should prepare a GIS map indicating the revenue bases and make it a public document. (Para 2.79)

Action taken

The recommendation is accepted.

2. There should be absolute tax transparency. The list of taxpayers, other revenues, and the details of their tax including their over-dues should be generated automatically. These details are to be made available for public scrutiny on the website of the Local Governments with linkages to the website of Local Self Government Department (LSGD). (Para 2.80)

Action taken

The recommendation is accepted.

3. Facilities for e-payment of all dues to Local Governments should be provided. (Para 2.81)

Action taken

The recommendation is accepted.

4. Kudumbashree units could be assigned the task of collecting dues. (Para 2.82)

Action taken

The Local Governments have its own arrangement to collect dues. They may be left free to decide whether the service of Kudumbashree units be made use of or not.

5. Kerala State Audit Department should conduct tax audit, which will focus on efficiency of resource mobilisation. (Para 2.83)

Action taken

The recommendation is accepted.

6. Knowingly causing loss of revenue should lead to recovery from person/persons responsible. (Para 2.84)

Action taken

The recommendation is accepted.

7. The Demand Collection Balance (DCB) statement preparation system should be restored and inspected by the Assistant Directors and Deputy Directors in the case of Village Panchayats and the Regional Joint Directors in the case of Municipalities and Corporations. Also, the Director of Panchayats and Director of Urban Affairs should review the collection once in a quarter. (Para 2.85)

Action taken

The system of preparation of DCB shall be inspected by the Joint Director (District), LSGD. The Principal Director shall review the collection once in a quarter. The recommendation is accepted with the above modifications.

8. The Finance Standing Committee should do a detailed review of DCB every month and record its remarks. The Municipal Council / Panchayat Board of the Local Government should hold quarterly reviews and record its comments and suggestions. As a kind of disincentive, the names of Local Governments which do not achieve 90 per cent collection of the demand should be publicized, and a nominal cut in the non-SCSP and non-TSP Development Fund to the tune of one per cent be made. (Para 2.86)

Action taken

The recommendation is accepted.

9. All Local Governments should prepare a rolling Revenue Enhancement Action Plan (REAP) with effect from 2022-23 to be presented along with their Annual Budget. (Para 2.87)

Action taken

The recommendation is accepted.

10. Local Government Revenue Board should be constituted for Local Governments on the lines of Property Tax Board which was constituted in 2011 but could not be operationalized. (Para 2.88 and 2.89)

Action taken

The recommendation to constitute Local Government Revenue Board is rejected.

11. The Sanchaya Software needs to be overhauled to improve revenue mobilisation.
(Para 2.90 and 2.91)

Action taken

The recommendation is accepted.

12. The issues arising in the new Municipalities and Kannur Municipal Corporation (formed in 2015) need to be looked into seriously, especially those related to the collection of arrears in the erstwhile Village Panchayats merged in the urban Local Governments. As per GO.No.540/2019/LSGD dated 6/3/2019 the date of tax revision in Municipalities and Corporations alone have been shifted to 01/04/2016 from 01/04/2013. But in those newly formed urban Local Governments, this is made applicable by mistake to erstwhile Village Panchayats which were merged in the urban Local Governments, and heavy losses are incurred as a result since almost all the Village Panchayats had completed the tax revision work w.e.f. 01/04/2013 itself. (Para 2.92)

Action taken

The recommendation is accepted.

13. A fast and attentive robust complaint redressal and troubleshooting system / mechanism to be in place at IKM headquarters and a team to be set up exclusively for this purpose and all complaints cropping up need to be solved within hours on receipt by email. Presently it takes days and even months to solve such issues resulting in severe hardships to taxpayers and officials of Local Governments. (Para 2.93)

Action taken

The recommendation is accepted.

14. Once all Local Governments have completed the tax revision work, which has to be done urgently within a fixed time frame (a time frame to be fixed in this matter) and after finalisation of demand after data correlation and all updation in

the database, a platform showing the updated real-time data of all Local Governments may be made available in the official websites of the Local Governments and LSGD. After this, daily monitoring of the collection can be made online by the Regional Joint Directors for Urban and Panchayat Deputy Directors for rural areas as the case may be. (Para 2.94)

Action taken

The recommendation is accepted.

15. Provisions also has to be made to generate the arrear list of all taxes ward/division wise to make available to the concerned Gram Sabhas / Ward Sabhas /Ward Committees. (Para 2.95)

Action taken

The recommendation is accepted.

16. Property Tax should be linked to the fair value in rural and urban areas. Before doing this, a sample study in selected wards, both urban and rural, should be done to ensure that there is no abnormal average change. Different rates are recommended for Municipalities/Corporations/urbanized Village Panchayats and other Village Panchayats. (Para 2.97, 2.98 & 2.99)

Action taken

The recommendation is deferred for detailed study.

17. Immediately all Local Governments should complete the ongoing revision of Property Tax by 31st March 2022, failing which, all the Government grants should be withheld. (Para 2.100)

Action taken

The recommendation is accepted with modification that the ongoing revision of property tax shall be completed by 31st March 2023, failing which, all Government Grants should be withheld.

18. From 1-4-2023 revision of Property Tax may be annual, linked to the money value subject to the condition that it should be not less than 5 per cent.

(Para 2.101)

Action taken

The recommendation is accepted.

19. The decision to limit the increase in Property Tax of certain categories of buildings may be done away with.

(Para 2.102)

Action taken

The recommendation is accepted.

20. Houses above 30 sq.m. may be brought under Property Tax and for houses between 30 sq.m and 50 sq.m, half of the normal Property Tax alone need to be collected.

(Para 2.103)

Action taken

The recommendation is accepted with the modification that houses above 50 sq.m. shall be brought under Property Tax and for houses between 50 sq.m. and 60 sq.m., half of the normal property tax alone need to be collected.

21. Vacancy remission may be limited to 50 per cent of the tax for one building and if an owner has more than one building, such buildings should attract the full Property Tax.

(Para 2.104)

Action taken

The recommendation is rejected.

22. Un-aided schools should pay tax fixed for houses up to 3,000 sq.ft.

(Para 2.105)

Action taken

The recommendation is deferred for detailed examination.

23. Tax exemption should be limited to parents and spouses of Armed Forces personnel either martyred or maimed in action or during performance of duty. (Para 2.106)

Action taken

The recommendation is rejected.

24. All Central Government properties and companies under the Central Government should be assessed for Service Charge and tax, respectively, for which a survey may be done by Local Governments within this financial year. (Para 2.107, 2.108 and 2.109)

Action taken

The recommendation is accepted with modification that they shall be assessed for service charge only.

25. Houses above 3,000 sq.ft. constructed after 1-4-2011 should be classified as luxury houses and taxed higher. (Para 2.110)

Action taken

The recommendation is accepted with modification that the buildings with floor area above 3000 sq. feet which are constructed on or after 01/04/2022 will attract 15% of the base tax as additional tax irrespective of the materials used for flooring.

26. Tax rate of mobile towers may be revised. (Para 2.111)

Action taken

The recommendation is accepted.

27. In order to ensure tax compliance, the method suggested at Para 2.112 may be followed: (Para 2.112)

Action taken

The recommendation is accepted except Sub Para I under Para 2.112.

28. The limit of writing off arrears of Property Tax which cannot be collected due to reasons beyond the control of the Local Governments may be enhanced.

(Para 2.113)

Action taken

The recommendation is accepted.

29. Section 241 of the Kerala Municipality Act, 1994 has been omitted vide amendment in Act 30 of 2009 w.e.f. 07/10/2009 and prior to that it was the duty and liability of the owners of building to intimate to the Local Governments when their buildings are demolished and if not they were then liable to pay the tax till the date of intimation. After this amendment, they have been absolved of this liability resulting in huge arrears. Hence suitable amendments may be made in Kerala Municipality Act 1994 in this respect and Section 241 may be reinstated.

(Para 2.114)

Action taken

The recommendation is accepted.

30. Surcharge may be re-named as “Benefits Charge.”

(Para 2.117)

Action taken

The recommendation is accepted.

31. The slabs of the Profession Tax may be re-fixed.

(Para 2.118)

Action taken

The recommendation is accepted.

32. Entertainment Tax Act may be amended to broaden the scope of entertainment.

(Para 2.119)

Action taken

The recommendation to amend the Entertainment Tax Act to broaden the scope of entertainment is accepted to incorporate only those items which are mentioned at Sub Para i, iii, vi and vii under Para No.2.119.

33. Under GST, Entertainment Tax would also be taxed leading to a cascading effect. To reduce this, the Commission would recommend 10 per cent as the rate. (Para 2.120)

Action taken

The recommendation is accepted.

34. The providers of entertainment shall pay registration/renewal charges as detailed in Table 2.41. (Para 2.121)

Action taken

The recommendation is accepted.

35. Entertainment tax shall be levied in respect of each person admitted or deemed to have been admitted on payment and the tax shall be due and recoverable from the proprietor. Details are given in Para 2.122. (Para 2.122)

Action taken

The recommendation is accepted.

36. The share of the Entertainment component of GST received by the State Government should be passed down to Village Panchayats/Municipalities/Corporations, using the formula fixed for General Purpose Fund. Further gap, if any, should be compensated by the State Government by September in the succeeding year. (Para 2.123)

Action taken

General Purpose Fund has been increased to 4% of net State Own Tax Revenue (SOTR) w.e.f 1-4-2021 from 3.5%. Moreover, the Local Governments are permitted to levy Entertainment Tax. Hence the recommendation is rejected.

37. In the case of theatres, issue of tickets and assessment of Entertainment Tax by the Local Governments should be on the basis of a software. In the case of multiplex theatres, using their own software, the owner should have the obligation to provide a bridge software to push the data required by Local Governments. (Para 2.124)

Action taken

The recommendation is accepted.

38. The advertisement component under GST may be passed down to Local Governments. (Para 2.127)

Action taken

In view of increased devolution of General Purpose Fund as mentioned at decision on recommendation No.36, the recommendation is rejected.

39. Advertisements erected in the form of boards in public places and in private places by the side of the roads may be brought under Licence Fee. (Para 2.128)

Action taken

The recommendation is accepted with the modification that only commercial advertisement boards erected shall be brought under Licence fee.

40. The minimum rate of Service Cess may be fixed at 15 per cent of the property Tax. (Para 2.129)

Action taken

The recommendation is accepted with the modification that the minimum rate of service tax shall be fixed at 10%.

41. Levy of Service Charges at least at the rate of 50 percent of the Property Tax leviable, should be made mandatory for all those buildings fully owned by the Union Government with effect from 01/04/2022, since all Local Governments are giving at least one of the services, namely, Sanitation, Water Supply, Street Lighting and Drainage. (Para 2.130 and Appendix 2.7.4(2) and 2.7.8(5))

Action taken

*The recommendation is accepted with the following modifications:
The services like water supply, sanitation and electricity shall be exempted and services like street lighting, drainage etc shall be included for levy of service charges. 33% of the property tax leviable shall be charged for one service, 50% for two services and 66% for more than two services provided.*

42. Rent of buildings let out by Local Governments should be as per the methodology worked out by the Public Works Department. 25 per cent rebate may be given for shops rented out to Kudumbashree units and people of disabilities. (Para 2.131)

Action taken

The recommendation is accepted with modification that the Local Governments shall have the liberty whether to give or not any rebate to any type of occupants of the building. The maximum rate of rebate will be 10% and people belonging to SC/ST category and startups will also be eligible for rebate. The authority to issue Rent Certificate shall vest with LSGD Engineering Wing.

43. Amendments in the Acts and Rules as detailed in Appendix 2.7 and 2.8 required for filling gaps and ensuring the necessary changes required are recommended.

(Para 2.132, 2.134 and Appendix 2.7, 2.8)

Action taken

The recommendation is accepted in principle and it can be finalised in consultation with HODs of LSGD.

44. All fines may be enhanced in keeping with the money value and fines for activities which have huge negative impact on public health or environment should have a deterrent character with higher increase.

(Para 2.132, 2.133 and Appendix 2.8,2.9)

Action taken

The recommendation is accepted.

45. Local Governments should borrow from commercial banks and cooperative banks as per the provisions of G.O (MS)No.147/2009/LSGD dated 29th July, 2009 given in **Annexe 3.1**. To make this G.O. operational, it is suggested that this may be discussed in the State Level Bankers Committee (SLBC) and a Sub-Committee of the SLBC set up including representatives of NABARD and the Kerala Bank along with the representatives of Lead Bank, SBI and other Banks as may be decided by the SLBC. Director of Urban Affairs and Director of Panchayats could be invitees to this Sub-Committee. The Sub-Committee may meet the representatives of Local Governments and come out with a framework for borrowing. If required, the existing order could be amended. (Para 3.32)

Action taken

The recommendation is accepted with modification that in the Subcommittee, the Director of Urban Affairs and the Director of Panchayats shall be substituted with the Principal Director, LSGD.

46. As Local Governments require permission of Government for borrowing, to vet the proposals, it is recommended that a State Level Technical Advisory Group is set up with the LSGD Secretary as the Chairperson with representatives of NABARD, Lead Bank, Kerala Bank, Executive Director of Kudumbashree and representatives of the Finance and Planning Departments as members. (Para 3.33)

Action taken

The recommendation is rejected.

47. In respect of annuity-based borrowings, the Commission would reiterate the recommendation of the Fourth State Finance Commission of Kerala that the project period should not exceed the tenure of the Local Government as it is not proper to burden future generations of Local Governments by committing their funds for re-payment of loans borrowed by the current batch of Local Governments. (Para 3.34)

Action taken

The recommendation is rejected.

48. The Commission recommended that the amended Local Authorities Loans Act should be operationalized by setting up the Kerala Local Government Development Fund as envisaged earlier with the two-part governance structure as envisaged. The high-level policy body should consist of the following persons:

Minister, LSGD	Chairperson
Minister, Finance	Co-Chairperson
Secretary, Finance	Member
Secretary, Planning	Member
CEO, KIIFB	Member
CEO, Kerala Bank	Member
Head of the Lead Bank in the State	Member
Head of NABARD in the State	Member
Head of HUDCO in the State	Member

Three Experts to be nominated by the Government, (preferably the experts should be from among those who are in the Governing Body of KIIFB).	Members
Presidents of the five Local Government Associations	Special invitees
Secretary, LSGD	Member Secretary

The policies and ideas laid down by the policy making body should be operationalised by a highly professional Asset Management Company, in which 51 per cent of the equity could be with the Government and the remaining with public institutions like HUDCO, Kerala Bank, Nationalized Banks and institutions of excellence. (Para 3.36 and 3.37)

Action taken

The recommendation is accepted in principle.

49. KURDFC should be restructured as an Asset Management Company to operationalize the KLGDF and should be mentored by KIIFB.

(Para 3.38 and 3.39)

Action taken

The recommendation is accepted.

50. To enable floating of Local Government Bonds, credit ratings of the six Municipal Corporations should be done. Based on the results, KILA jointly with the Asset Management Company should prepare an action plan for improving the credit rating. (Para 3.42)

Action taken

The recommendation is accepted.

51. Considering the ecological situation of the state, preference could be given to Green Bonds. (Para 3.43)

Action taken

The recommendation is accepted.

52. Local Governments which are able to float revenue bonds should be suitably incentivized for which LSGD may come out with a programme. (Para 3.44)

Action taken

The recommendation is accepted.

53. Details of all the borrowings of Local Governments, directly from the banks or through the Kerala Local Government Development Fund should be in the public domain including details of repayments. The Director, Kerala State Audit Department should specifically audit such schemes once in a year and include it as a distinct Chapter in the Annual Report. (Para 3.45)

Action taken

The recommendation is accepted.

54. Land for the widening of roads and for new roads should be obtained only by voluntary surrender. (Para 4.14)

Action taken

The recommendation is not accepted.

55. In order to increase encourage voluntary donation of land for public purposes, the Kerala Land Relinquishment Act, 1958 may be amended to facilitate relinquishment of land in favour of Local Governments. (Para 4.15 & Appendix 2.7.1(1))

Action taken

The recommendation is accepted.

56. For setting up of facilities in schools, hospitals, and Anganwadis and for providing help to those in extreme distress, transparent donation campaigns may be organized. (Para 4.16)

Action taken

The recommendation is accepted.

57. The corpus of the Distress Relief Fund of the Local Government should be replenished and expanded every year. (Para 4.18)

Action taken

The recommendation is accepted.

58. Local Governments should hold formal discussions with all the institutions capable of providing CSR funds and prepare a plan of action either for part funding or full funding of programmes. (Para 4.19)

Action taken

The recommendation is accepted.

59. To the extent possible, building houses or providing land and houses for the destitutes like single women, homeless, and persons with serious disabilities and the terminally ill, should be on sponsorship. (Para 4.20)

Action taken

The responsibility of Government to protect destitutes like single woman, homeless, persons with serious disabilities and the terminally ill cannot be off loaded to sponsorship of CSR. The present status with regard to the protection of the above category shall continue. Hence, the recommendation is rejected.

60. As soon as a Local Government assumes office, it should prepare a Five-Year Action Plan for mobilisation of voluntary contributions in tune with the circumstances prevailing in the Local Government. This should be given wide publicity. (Para 4.22)

Action taken

The recommendation is accepted with the modification that as soon as the Local Government assumes office, it shall prepare a strategy for mobilisation of voluntary contribution.

61. There should be an annual day, preferably on Gandhi Jayanthi Day, when voluntary contributions are publicly acknowledged. (Para 4.23)

Action taken

The recommendation is accepted with the modification that campaigns shall be conducted from the day of Gandhi Jayanthi to the day of Kerala formation (Kerala Piravi).

62. It should be ensured that all voluntary contributions conform to the laws of the land, particularly, Income Tax Act, FCRA and Law of Contracts. (Para 4.24)

Action taken

The recommendation is accepted.

63. All details of voluntary contributions should be disclosed in the Gram Sabha and Ward Sabha meetings. (Para 4.25)

Action taken

The recommendation is accepted.

64. Voluntary contributions should be one of the distinct components of the Plan submitted to the District Planning Committee and its performance should also be analysed at the end of every financial year. (Para 4.26)

Action taken

The recommendation is accepted.

65. KILA should document innovative public contributions. (Para 4.27)

Action taken

The recommendation is accepted.

66. Government should specially recognize those Local Governments mobilising excellent voluntary contributions. (Para 4.28)

Action taken

The recommendation is accepted in principle. Mobilization of voluntary contributions will be made as a criterion for deciding Award for best local governments.

67. All voluntary contributions should be displayed on the website of the Local Government. (Para 4.29)

Action taken

The recommendation is accepted.

68. A highly respected team should do the Social Audit of the utilisation of the voluntary contributions every year and the report should be publicized.

(Para 4.30)

Action taken

The recommendation is accepted with the modification that KILA and Social Audit Society shall be entrusted with the duty of conducting Social Audit.

69. Technical Support Agencies may be identified for to facilitate PPP projects related to local governments.

(Para 5.13 & Para 5.14)

Action taken

The recommendation is accepted.

70. A Special Capacity Building Programme should be designed by KILA to train Local Governments which intend to take up PPP projects.

(Para 5.15)

Action taken

The recommendation is accepted.

71. The willingness of Local Governments interested in taking up PPP projects should be obtained by LSGD after circulating a generic circular note among them and the response of the Local Government should be referred to the Technical Support Agency.

(Para 5.16)

Action taken

The recommendation is accepted.

72. PPP Cells consisting of the following persons should be set up in the District Planning Committees.

- (1) Deputy Development Commissioner (As applicable)
- (2) District Planning Officer.
- (3) District Town Planning Officer.
- (4) Regional Joint Director, Urban Affairs.
- (5) Deputy Director of Panchayats.
- (6) Executive Engineer, Local Self Government Department.
- (7) Voluntary professionals – At least three.

(Para 5.17)

Action taken

The recommendation is accepted in principle.

73. An Empowered Committee should be constituted at the State level with the following members:

i	Secretary, Local Self Government Department	Chairperson
ii	Authorized representative of the Finance Department	Member
iii	Authorized representative of the Planning Department	Member
iv	Authorized representative of the Law Department	Member
v	Chief Town Planner	Member
vi	Director of Urban Affairs	Member
vii	Director of Panchayats	Member
viii	Deputy CEO, KIIFB	Member
ix	Authorized representatives of IIM, Kozhikode	Member
x	IIT, Palakkad	Member
xi	Regional Director of HUDCO	Member
xii	A permanent representative of NABARD at least in the rank of AGM	Member
xiii	Two experts to be nominated by Government	Member

The Committee should have the functions mentioned at Para 5.19.

(Para 5.18 & 5.19)

Action taken

The recommendation is accepted with the modification that the Director of Urban Affairs and the Director of Panchayats shall be substituted with the Principal Director, LSGD and the IIT, Palakkad be substituted with the representative of the Kerala Technical University and the number of experts as per sl.no.xiii shall be enhanced to three. Besides, a member each from the Departments of Co-operation, Agriculture and SC/ST shall also be included.

74. The compensation to Technical Support Agency / Transaction Advisors should be paid out the success Fee which should be fixed between 1%-5% of the project cost or as a fixed amount depending on the project cost and effort. (Para 5.20)

Action taken

The recommendation is accepted.

75. Independent quality monitors preferably reputed Engineering Colleges and Management Institutions should be given the task of monitoring the performance of the bidder in relation to the conditions of the bid including quality of construction. (Para 5.21)

Action taken

The recommendation is accepted.

76. It is necessary for the Local Self Government Department to monitor the progress right from inception. (Para 5.22)

Action taken

The recommendation is accepted.

77. The Building Tax may be made a Local Government tax. (Para 6.6)

Action taken

Government have already rejected similar type of recommendation (Recommendation No.14 in the First Report of the Sixth State Finance Commission). Hence, this recommendation is also rejected.

78. The Commission would recommend that General Purpose Fund be distributed based on a formula giving equal weightage to population and distance from per capita Own Income, the details of which are given in Appendix 6.2. (Para 6.12)

Action taken

Government have already decided on Recommendation No.28 in the First Report of the Sixth State Finance Commission that the present system in the case of District Panchayats and Block Panchayats, ie., 12 % increase over the previous year, would continue and the remaining amount would be distributed among Village Panchayats, Municipalities and Municipal Corporations based on population only. A Special Grant at the rate of Rs.15 lakh each will be given to six Village Panchayats, viz., Erumely, Chittar, Ranni-Perunad, Vadasserikkara, Seethathode and Naranamuzhi around Sabarimala and Rs.25 lakh to Guruvayur Municipality from the total provision of General Purpose Fund available to all Local Governments.

79. For General Purpose Fund, in order to avoid “minus Village Panchayats,” a revised formula is recommended to be implemented from 2022-23 in respect of Village Panchayats, Municipalities and Corporations. (Para 6.14)

Action taken

An amount of Rs.10 crore available to Village Panchayats and Rs.5 crore available to Municipalities under General Purpose Fund (GPF) shall be set apart as Gap Fund for Village Panchayats and Municipalities respectively. The manner in which the gap to be calculated as recommended by the Commission is accepted.

80. The formulae for devolution and the earmarked share of Local Governments for the period from 2022-23 are recommended in order to adhere to the provisions of the Action Taken Report on the First Report of the Sixth State Finance Commission. (Para 6.17)

Action taken

The recommendation is accepted. Health Grant shall be subsumed as part of the Development Fund. Since Health Grant is a specific purpose Grant based on local needs it shall be kept unallocated in the General Sector Fund and be devolved among the eligible Local Governments.

81. A planning methodology involving Local Governments is recommended for the Health Grants from the Fifteenth Finance Commission. (Para 6.20 and Para 6.21)

Action taken

There are already State Level and District Level Committees in connection with Health Grant. These committees have to function in line with the broad guidelines issued by Government of India from time to time. The State Level and District Level Committees have representatives from various tiers and levels of Local Governments as well as Local Self Government Department. In the State Level Committee, representatives of Municipal Corporation, Municipality and District, Block and Grama Panchayats are incorporated. The Principal Secretary, Health and Family Welfare Department is the convener of the Committee. The DMO, Health is the convener of the District Level Committee which has representations from Municipality and all tiers of Rural Local Governments. Moreover, the District Level Committee is a sub-committee of the District Planning Committee.

Thus, due representation from both LSGD and Health and Family Welfare Department besides Local Governments are ensured in the various committees for monitoring the Health Grant as per 15th Finance Commission Award. In view of these, the recommendation is rejected.

**ആറാം സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ രണ്ടാമത്തെ റിപ്പോർട്ടിലെ
ശിപാർശകളിന്മേലുള്ള നടപടി റിപ്പോർട്ട്**

1. എല്ലാ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളും റവന്യൂ വരുമാനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഒരു GISമാപ്പ് തയ്യാറാക്കേണ്ടതും അത് ഒരു പൊതുരേഖയായി മാറ്റേണ്ടതുമാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.79)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

2. നികുതി കാര്യത്തിൽ സുതാര്യത ഉണ്ടാകണം. നികുതിദായകരുടെ പട്ടിക, മറ്റു വരവുകൾ, ബാധ്യതയായി നിലനിൽക്കുന്ന തുക ഉൾപ്പെടെയുള്ള നികുതി വീവരങ്ങൾ എന്നിവ സ്വമേധയാ സൃഷ്ടിക്കപ്പെടണം. പൊതുജനങ്ങൾക്കു പരിശോധിക്കുന്നതിനായി ഈ വീവരങ്ങൾ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെ വെബ് സൈറ്റിൽ ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിന്റെ വെബ് സൈറ്റുമായി ഇത് ലിങ്ക് ചെയ്യേണ്ടതുമാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.80)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

3. പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് ലഭിക്കാനുള്ള എല്ലാ തുകയും ഇലക്ട്രോണിക്കായി അടയ്ക്കുന്നതിനുള്ള (e-payment) സൗകര്യം ഏർപ്പെടുത്തണം. (ഖണ്ഡിക 2.81)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

4. കുടിശ്ശിക പിരിക്കുന്നതിനുള്ള ചുമതല കുടുംബശ്രീ യൂണിറ്റുകളെ ഏൽപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.82)

നടപടി

കുടിശ്ശിക പിരിക്കുന്നതിന് പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് അവയുടേതായ സംവിധാനം ഉണ്ട്. കുടുംബശ്രീ യൂണിറ്റുകളുടെ സേവനം ലഭ്യമാക്കണോ വേണ്ടയോ എന്ന് പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് തന്നെ തീരുമാനിക്കാവുന്നതാണ്.

5. വിഭവ സമാഹരണത്തിന്റെ കാര്യക്ഷമതയ്ക്ക് പ്രാധാന്യം നൽകിക്കൊണ്ട് ഒരുടാക്സ് ഓഡിറ്റ് കേരള സംസ്ഥാന ഓഡിറ്റ് വകുപ്പ് നടത്തേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.83)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

6. മനഃപൂർവ്വമായി വരുത്തുന്ന റവന്യൂ നഷ്ടം ഉത്തരവാദിത്തപ്പെട്ട വ്യക്തി / വ്യക്തികളിൽ നിന്നും ഈടാക്കണം. (ഖണ്ഡിക 2.84)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

7. ഡിമാന്റ് കളക്ഷൻ ബാലൻസ് (DCB) പത്രിക തയ്യാറാക്കുന്ന രീതി പുനഃസ്ഥാപിക്കേണ്ടതും ആയതു വില്ലേജ് പഞ്ചായത്തുകളുടെ കാര്യത്തിൽ അസിസ്റ്റന്റ് ഡയറക്ടർമാരും ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർമാരും, നഗരസഭകളുടെ കാര്യത്തിൽ റീജിയണൽ ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർമാരും പരിശോധിക്കേണ്ടതുമാണ്. പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടറും നഗരകാര്യ ഡയറക്ടറും മൂന്നുമാസത്തിലൊരിക്കൽ പിരിവ് സംബന്ധിച്ച് അവലോകനം നടത്തേണ്ടതുമാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.85)

നടപടി

ഡിമാന്റ് കളക്ഷൻ ബാലൻസ് (DCB) പത്രിക തയ്യാറാക്കുന്ന രീതി തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ (ജില്ല) പരിശോധിക്കുന്നതാണ്. പ്രിൻസിപ്പൽ ഡയറക്ടർ മൂന്നുമാസത്തിലൊരിക്കൽ പിരിവ് സംബന്ധിച്ച് അവലോകനം നടത്തേണ്ടതാണ്. ഈ ഭേദഗതിയോടെ ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

8. ധനകാര്യ സ്റ്റാൻഡിംഗ് കമ്മിറ്റി എല്ലാ മാസവും DCB വിശദമായി അവലോകനം ചെയ്യേണ്ടതും അതിന്മേലുള്ള അഭിപ്രായം രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതുമാണ്. നഗരസഭാ കൗൺസിൽ/പഞ്ചായത്ത് ഭരണ സമിതി മൂന്നുമാസത്തിലൊരിക്കൽ അവലോകനം നടത്തേണ്ടതും അവരുടെ അഭിപ്രായവും നിർദ്ദേശവും രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതുമാണ്. ഒരു ശിക്ഷ എന്ന നിലയിൽ, ഡിമാന്റ് ചെയ്യപ്പെടുന്നതിന്റെ 90% എങ്കിലും ശേഖരിക്കാത്ത പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെ പേരുകൾ പരസ്യപ്പെടുത്തേണ്ടതും വികസന ഫണ്ടിലെ എസ്.സി.എസ്.പി ഇതര, ടി.എസ്.പി. ഇതര ഫണ്ടിന്റെ ഒരു ശതമാനം കുറവു വരുത്തേണ്ടതുമാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.86)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

9. എല്ലാ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളും അവരുടെ വാർഷിക ബജറ്റിനോടൊപ്പം സമർപ്പിക്കുന്നതിനായി 2022-23 മുതൽ ഒരു റോളിംഗ് റവന്യൂ വർദ്ധിപ്പിക്കൽ കർമ്മ പദ്ധതി (REAP) തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.87)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

10. 2011-ൽ രൂപീകരിച്ചതും എന്നാൽ പ്രാവർത്തികമാക്കാൻ കഴിയാതിരുന്നതുമായ പ്രോപ്പർട്ടി ടാക്സ് ബോർഡിന്റെ മാതൃകയിൽ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്കായി ലോക്കൽ ഗവൺമെന്റ് റവന്യൂ ബോർഡ് രൂപീകരിക്കണമെന്ന് കമ്മീഷൻ ശിപാർശ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. (ഖണ്ഡിക 2.88 & 2.89)

നടപടി

ലോക്കൽ ഗവൺമെന്റ് റവന്യൂ ബോർഡ് രൂപീകരിക്കണമെന്ന ശിപാർശ നിരസിച്ചു.

11. റവന്യൂ സമാഹരണം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് സഞ്ചയ സോഫ്റ്റ് വെയർ കുറ്റമറ്റ താക്കേണ്ടതുണ്ട്. (ഖണ്ഡിക 2.90 & 2.91)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

12. 2015-ൽ രൂപീകരിച്ച പുതിയ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലും കണ്ണൂർ കോർപ്പറേഷനിലും നിലനിൽക്കുന്ന വിഷയങ്ങൾ, പ്രത്യേകിച്ച്, നഗരസഭകളിൽ ലയിപ്പിച്ച മുൻ വില്ലേജ് പഞ്ചായത്തുകളുടെ കുടിശ്ശിക ഊടാക്കുന്നതു സംബന്ധിച്ച വിഷയം ഗൗരവതരമായി കാണേണ്ടതാണ്. 6.3.2019-ലെ 540/2019/ത.സ്വ.ഭ.വ നമ്പർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം നഗരസഭകളിലെ മാത്രം നികുതി പരിഷ്കരണ തീയതി 1-4-2013-ൽ നിന്നും 1-4-2016 ലേയ്ക്ക് മാറ്റുകയുണ്ടായി. പുതുതായി രൂപീകരിക്കപ്പെട്ട നഗരസഭകളുടെ കാര്യത്തിൽ അവയോട് കൂട്ടിച്ചേർക്കപ്പെട്ട മുൻ വില്ലേജ് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ഇത് അബദ്ധത്തിൽ ബാധകമാക്കുകയും തത്ഫലമായി വമ്പിച്ച നഷ്ടം ഉണ്ടാകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കാരണം, മിക്കവാറും എല്ലാ വില്ലേജ് പഞ്ചായത്തുകളും നികുതി പരിഷ്കരണം 1-4-2013 പ്രാബല്യത്തിൽ പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. (ഖണ്ഡിക 2.92)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

13. പരാതികൾ വിവേകപൂർവ്വം വളരെ വേഗം പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു സംവിധാനം ഐ.കെ.എം ആസ്ഥാനത്ത് ഉണ്ടാകേണ്ടതും ഈ ആവശ്യത്തിന് മാത്രമായി ഒരു ടീം രൂപീകരിക്കേണ്ടതും എല്ലാ പരാതികളും ഇ-മെയിൽ വഴി ലഭിച്ച് മണിക്കൂറുകൾക്കകം പരിഹരിക്കപ്പെടേണ്ടതുമാണ്. നിലവിൽ പരാതി പരിഹാരത്തി നായി ദിവസങ്ങളും മാസങ്ങളും എടുക്കുന്നുണ്ട്. ഇത് നികുതിദായകർക്കും പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും വളരെയധികം ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നുണ്ട്. (ഖണ്ഡിക 2.93)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

14. നികുതി പരിഷ്കരണ പ്രവൃത്തികൾ അടിയന്തരമായി പൂർത്തീകരിക്കേണ്ടതും (ഇതിനായി ഒരു സമയ വിവര പട്ടിക നിശ്ചയിക്കേണ്ടതാണ്), എല്ലാ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളും ഒരിക്കൽ ഇത് പൂർത്തീകരിക്കുകയും ഡേറ്റാ പരസ്പരം ബന്ധപ്പെടുത്തി ഡിമാന്റ് പൂർത്തീകരിക്കുകയും ഡേറ്റാബേസ് കാലാനുസരണമാക്കുകയും ചെയ്താൽ, കാലാനുസരണമാക്കിയ ഡേറ്റാ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെയും, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പിന്റെയും ഔദ്യോഗിക വെബ് സൈറ്റുകളിൽ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു പ്ലാറ്റ്ഫോം തയ്യാറാക്കേണ്ടതുമാണ്. ഇതിനു ശേഷം റവന്യൂ പിരിവ് ദൈനംദിനം ഓൺലൈനായി വീക്ഷിക്കുന്നതിന് നഗരകാര്യ റീജിയണൽ ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർമാർക്കും പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർമാർക്കും കഴിയും. (ഖണ്ഡിക2.94)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

15. ബന്ധപ്പെട്ട ഗ്രാമസഭകൾ/വാർഡ് സഭകൾ/വാർഡ് കമ്മിറ്റികൾക്ക് ലഭ്യമാക്കുന്ന തിനായി വാർഡ്/ഡിവിഷൻ അടിസ്ഥാനത്തിൽ എല്ലാ നികുതികളുടേയും കുടിശ്ശിക ലിസ്റ്റ് എടുക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനം ഉണ്ടാകണം. (ഖണ്ഡിക 2.95)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

16. ഗ്രാമ-നഗര പ്രദേശങ്ങളിലെ ന്യായ വില (fair value)-യുമായി വസ്തു നികുതിയെ ബന്ധിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ഇങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതിനു മുൻപ്, ശരാശരിയേക്കാൾ വലിയ വ്യത്യാസം ഇല്ലായെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായി, ഗ്രാമ-നഗര പ്രദേശങ്ങളിലെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട വാർഡുകളിൽ ഒരു സാമ്പിൾ പഠനം നടത്തേണ്ടതാണ്. മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ/ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകൾ/നഗര സ്വഭാവമുള്ള വില്ലേജ് പഞ്ചായത്തുകൾ, മറ്റു വില്ലേജ് പഞ്ചായത്തുകൾ എന്നിവയ്ക്ക് പ്രത്യേക നിരക്കുകൾ ശിപാർശ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. (ഖണ്ഡിക2.97, 2.98 & 2.99)

നടപടി

വിശദമായ പഠനത്തിനായി ശിപാർശ മാറ്റി വച്ചു.

17. ഇപ്പോൾ നടന്നുവരുന്ന വസ്തുനികുതി പരിഷ്കരണ നടപടികൾ 2022മാർച്ച് 31-നകം പൂർത്തീകരിക്കേണ്ടതാണ്. ഇത് പാലിക്കാത്തവർക്കുള്ള എല്ലാവിധ സർക്കാർ ഗ്രാന്റുകളും തടഞ്ഞുവയ്ക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.100)

നടപടി

ഇപ്പോൾ നടന്നുവരുന്ന വസ്തുനികുതി പരിഷ്കരണ നടപടികൾ 2023 മാർച്ച് 31-നകം പൂർത്തീകരിക്കേണ്ടതും അല്ലാത്ത പക്ഷം എല്ലാവിധ സർക്കാർ ഗ്രാന്റുകളും തടഞ്ഞു വയ്ക്കുന്നതുമാണ് എന്ന ഭേദഗതിയോടെ ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

18. 1-4-2023 മുതൽ വസ്തുനികുതി പരിഷ്കരണം വർഷത്തിലൊരിക്കൽ നടത്തേണ്ടതാണ്. വർദ്ധനവ് 5%-ൽ കുറയുവാൻ പാടില്ലായെന്ന നിബന്ധനയ്ക്ക് വിധേയമായി പണപ്പെരുപ്പവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി വേണം പരിഷ്കരണം നടത്തേണ്ടത്. (ഖണ്ഡിക2.101)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

19. ചില പ്രത്യേക വിഭാഗം കെട്ടിടങ്ങളുടെ വസ്തു നികുതി വർദ്ധനവിന് പരിധി ഏർപ്പെടുത്താനുള്ള തീരുമാനം പിൻവലിക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.102)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

20. 30 ചതുരശ്രമീറ്ററിന് മുകളിലുള്ള വീടുകളെ വസ്തു നികുതി പരിധിയിൽകൊണ്ടു വരാവുന്നതും, 30 ചതുരശ്രമീറ്ററിനും 50 ചതുരശ്രമീറ്ററിനും ഇടയ്ക്കുള്ള വീടുകൾക്ക് സാധാരണ നിരക്കിന്റെ പകുതി നിരക്കിൽ മാത്രം വസ്തു നികുതി ഈടാക്കാവുന്നതുമാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.103)

നടപടി

50 ചതുരശ്രമീറ്ററിന് മുകളിലുള്ള വീടുകളെ വസ്തു നികുതി പരിധിയിൽകൊണ്ടു വരുന്നതും, 50 ചതുരശ്രമീറ്ററിനും 60 ചതുരശ്രമീറ്ററിനും ഇടയ്ക്കുള്ള വീടുകൾക്ക്

സാധാരണ നിരക്കിന്റെ പകുതി നിരക്കിൽ മാത്രം വസ്തു നികുതി ഈടാക്കുന്നതുമാണ് എന്ന ഭേദഗതിയോടെ ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

21. കുറവ് കുറവു ചെയ്യൽ (vacancy remission) ഒരു കെട്ടിടത്തിന് മാത്രമായി നികുതിയുടെ 50%ത്തിൽ നിജപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. ഒരാൾക്ക് ഒന്നിൽ കൂടുതൽ കെട്ടിടമുണ്ടെങ്കിൽ അത്തരം കെട്ടിടങ്ങൾക്ക് പൂർണ്ണമായും വസ്തു നികുതി ഈടാക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.104)

നടപടി

ശിപാർശ നിരസിച്ചു.

22. 3000 ചതുരശ്ര അടി വരെയുള്ള വീടുകൾക്ക് നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള നികുതി അൺ എയ്ഡഡ് സ്കൂളുകൾ അടയ്ക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.105)

നടപടി

വിശദമായ പരിശോധനയ്ക്കായി ശിപാർശ മാറ്റി വച്ചു.

23. സൈനിക നടപടിയിലോ ചുമതല നിർവ്വഹണത്തിനിടയിലോ വീരമൃത്യു വരിച്ച അല്ലെങ്കിൽ പരിക്കേറ്റ സേനാംഗങ്ങളുടെ മാതാപിതാക്കൾക്കും പങ്കാളികൾക്കും മാത്രമായി നികുതിയിളവ് പരിമിതപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.106)

നടപടി

ശിപാർശ നിരസിച്ചു.

24. എല്ലാ കേന്ദ്രസർക്കാർ കെട്ടിടങ്ങളെയും കേന്ദ്രസർക്കാർ അധീനതയിലുള്ള കമ്പനികളെയും യഥാക്രമം സർവ്വീസ് ചാർജ്ജിനും നികുതിക്കും വേണ്ടി അസ്സസ്സ്മെന്റ് നടത്തേണ്ടതാണ്. ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഈ സാമ്പത്തിക വർഷം പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾ ഒരു സർവ്വെ നടത്തേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.107, 2.108 & 2.109)

നടപടി

സർവ്വീസ് ചാർജ്ജ് മാത്രം ഈടാക്കുന്നതാണ് എന്ന ഭേദഗതിയോടെ ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

25. 1.4.2011-ന് ശേഷം നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട 3000ചതുരശ്രഅടികൾ മുതലുള്ള വീടുകളെ ആഡംബരവീടുകളുടെ ഗണത്തിൽപ്പെടുത്തേണ്ടതും അവയ്ക്ക് ഉയർന്ന നിരക്കിൽ നികുതി ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടതുമാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.110)

നടപടി

01-04-2022 മുതൽ നിർമ്മിച്ച 3000 ചതുരശ്രഅടിയിൽ കൂടുതൽ തറ വിസ്തീർണ്ണമുള്ള വീടുകൾക്ക് തറ പാകുന്നതിനു ഉപയോഗിക്കുന്ന വസ്തുക്കളുടെ ഇനം പരിഗണിക്കാതെ തന്നെ അടിസ്ഥാനനികുതിയുടെ 15% വരുന്ന തുക അധിക നികുതി ഈടാക്കുന്നതാണ് എന്ന ഭേദഗതിയോടെ ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

26. മൊബൈൽ ടവറുകളുടെ നികുതി നിരക്ക് പരിഷ്കരിക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.111)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

27. നികുതി അടയ്ക്കുന്നത് ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിന് ഖണ്ഡിക 2.112-ൽ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന രീതി പിൻതുടരാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.112)

നടപടി

ഖണ്ഡിക 2.112 -ലെ ഉപഖണ്ഡിക I -ലെ നിർദ്ദേശം ഒഴികെയുള്ള ശിപാർശകൾ അംഗീകരിച്ചു.

28. പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെ നിയന്ത്രണത്തിനുമപ്പുറമുള്ള കാരണങ്ങളാൽ പിരിച്ചെടുക്കാൻ കഴിയാത്ത വസ്തു നികുതി കുടിശ്ശിക എഴുതി തള്ളുന്നതിനുള്ള പരിധി ഉയർത്താവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.113)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

29. 2009-ലെ 30-ാം ആക്ട് പ്രകാരം വരുത്തിയ ഭേദഗതി അനുസരിച്ച് 1994-ലെ കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്ടിലെ 241-ാം വകുപ്പ് 07.10.2009 മുതൽ ഒഴിവാക്കപ്പെട്ടു. ഒരു കെട്ടിടം പൊളിച്ച മാറ്റുമ്പോൾ ആ വിവരം പ്രാദേശിക സർക്കാരിനെ അറിയിക്കേണ്ട ചുമതലയും ബാധ്യതയും ഈ തീയതിക്കു മുമ്പ് കെട്ടിടം ഉടമയുടേതായിരുന്നു. അങ്ങനെ അറിയിക്കാത്ത പക്ഷം, അറിയിക്കുന്ന തീയതി വരെയുള്ള നികുതി അടയ്ക്കുവാൻ അവർ ബാധ്യസ്ഥരായിരുന്നു. ഈ ഭേദഗതിക്കു ശേഷം ബാധ്യതയിൽ നിന്നും കെട്ടിട ഉടമകൾ ഒഴിവാക്കപ്പെടുകയും വൻതുക കുടിശ്ശികയായി വരികയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ആകയാൽ, 1994ലെ കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്റ്റിൽ ആവശ്യമായ ഭേദഗതി വരുത്തി 241-ാം വകുപ്പ് പുനഃസ്ഥാപിക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.114)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

30. സർചാർജ്ജിനെ 'ബനിഫിറ്റ്സ് ചാർജ്ജ്' (Benefits Charge) എന്ന് പുനർ നാമകരണം ചെയ്യാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.117)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

31. തൊഴിൽ നികുതിയുടെ സ്റ്റാമ്പുകൾ പുനക്രമീകരിക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.118)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

32. വിനോദത്തിന്റെ വ്യാപ്തി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി വിനോദനികുതി ആക്ട് ഭേദഗതി ചെയ്യാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.119)

നടപടി

ഖണ്ഡിക 2.119-ലെ ഉപഖണ്ഡിക i, iii, vi, vii എന്നിവയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഇനങ്ങൾ മാത്രം ഉൾക്കൊള്ളിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി വിനോദത്തിന്റെ വ്യാപ്തി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി വിനോദ നികുതി ആക്ട് ഭേദഗതി ചെയ്യാമെന്ന ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

33. ജി.എസ്.ടി-യിലും വിനോദനികുതി ഈടാക്കുന്നുണ്ട്. ആകയാൽ വിനോദ നികുതി നിരക്ക് 10% ആക്കണമെന്ന് കമ്മീഷൻ ശിപാർശ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. (ഖണ്ഡിക 2.120)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

34. പട്ടിക 2.41-ൽ വിശദീകരിച്ചിട്ടുള്ള തരത്തിൽ വിനോദദാതാക്കൾ രജിസ്ട്രേഷൻ / പുതുക്കൽ ചാർജ്ജ് നൽകേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.121)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

35. പണം വാങ്ങി പ്രവേശിപ്പിക്കുന്നതോ പ്രവേശിപ്പിച്ചതായി കണക്കാക്കുന്നതോ ആയ ഓരോ വ്യക്തിക്കും വിനോദ നികുതി ഈടാക്കേണ്ടതാണ്. സ്ഥാപന ഉടമയിൽ നിന്നുമാണ് നികുതി ഈടാക്കേണ്ടത്. വിശദാംശങ്ങൾ ഖണ്ഡിക 2.122-ൽ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. (ഖണ്ഡിക 2.122)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

36. സംസ്ഥാനത്തിന് ലഭിക്കുന്ന ജി.എസ്.ടി.യിലെ വിനോദവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഘടകത്തിന്റെ വിഹിതം പൊതു ആവശ്യഫണ്ട് നൽകുന്ന സൂത്രവാക്യം അനുസരിച്ച് വില്ലേജ് പഞ്ചായത്തുകൾ/മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ/മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകൾ എന്നിവയ്ക്ക് കൈമാറ്റം ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ഈയിനത്തിൽ ഉണ്ടാകാവുന്ന അധിക വിടവ് തൊട്ടടുത്ത വർഷം സെപ്റ്റംബർ മാസത്തോടെ സംസ്ഥാന സർക്കാർ പരിഹരിക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.123)

നടപടി

സംസ്ഥാനത്തിന്റെ അറ്റനികുതി വരവിന്റെ (Net SOTR) മൂന്നര ശതമാനത്തിൽ നിന്നും 1-4-2021 മുതൽ 4 ശതമാനമായി പൊതു ആവശ്യ ഫണ്ട് വർദ്ധിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ വിനോദ നികുതി ഈടാക്കുവാൻ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളെ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആകയാൽ ശിപാർശ നിരസിച്ചു.

37. തിയേറ്ററുകളുടെ കാര്യത്തിൽ, ടിക്കറ്റുകളുടെ വിതരണത്തിനും വിനോദ നികുതി കണക്കാക്കുന്നതിനും പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾ ഒരു സോഫ്റ്റ് വെയർ തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. സ്വന്തം സോഫ്റ്റ് വെയർ ഉപയോഗിക്കുന്ന മൾട്ടിപ്ലക്സ് തിയേറ്ററുകളുടെ കാര്യത്തിൽ പ്രാദേശിക സർക്കാരിന് ആവശ്യമായ ഡേറ്റ ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് ഒരു ബ്രിഡ്ജ് സോഫ്റ്റ് വെയർ ഉറപ്പു വരുത്തേണ്ട ഉത്തരവാദിത്വം തിയേറ്റർ ഉടമയ്ക്കുണ്ട്. (ഖണ്ഡിക 2.124)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

38. ജി.എസ്.ടി. യിലെ പരസ്യഘടകം പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് നൽകണം. (ഖണ്ഡിക 2.127)

നടപടി

36-ാം നമ്പർ ശിപാർശയിന്മേലുള്ള തീരുമാനത്തിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ പൊതു ആവശ്യ ഫണ്ട് വർദ്ധിപ്പിച്ചു നൽകിയിട്ടുള്ള സാഹചര്യത്തിൽ ശിപാർശ നിരസിച്ചു.

39. റോഡുകളുടെ വശങ്ങളിലുള്ള പൊതു-സ്വകാര്യ സ്ഥലങ്ങളിൽ ബോർഡുകളുടെ രൂപത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള പരസ്യങ്ങളെ ലൈസൻസ് ഫീസിന്റെ പരിധിയിൽ കൊണ്ടുവരണം. (ഖണ്ഡിക 2.128)

നടപടി

വാണിജ്യാവശ്യാർത്ഥം സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള പരസ്യ ബോർഡുകൾ മാത്രം ലൈസൻസ് ഫീസിന്റെ പരിധിയിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതാണ് എന്ന ഭേദഗതിയോടെ ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

40. വസ്തു നികുതിയുടെ 15% തുക സർവ്വീസ് സെസിന്റെ മിനിമം നിരക്കായി നിശ്ചയിക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.129)

നടപടി

മിനിമം നിരക്ക് 10% ആയിരിക്കും എന്ന ഭേദഗതിയോടെ ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

41. ശുചീകരണം, ജലവിതരണം, തെരുവ് വിളക്ക് കത്തിക്കൽ, മലിനജലം ഒഴുക്കൽ തുടങ്ങിയവയിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു സേവനമെങ്കിലും എല്ലാ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളും ലഭ്യമാക്കുന്നുണ്ട്. ആകയാൽ, കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ പൂർണ്ണ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള എല്ലാത്തരം കെട്ടിടങ്ങൾക്കും വസ്തുനികുതിയുടെ 50%-ൽ കുറയാത്ത തുക സർവ്വീസ് ചാർജ്ജ് ഇനത്തിൽ 1.4.2022 മുതൽ നിർബന്ധമായും ഈടാക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.130 & അപ്പൻഡിക്സ് 2.7.4 (2) & 2.7.8 (5))

നടപടി

ജലവിതരണം, ശുചീകരണം, വൈദ്യുതി വിതരണം തുടങ്ങിയ സേവനങ്ങളെ ഒഴിവാക്കുന്നതും തെരുവ് വിളക്ക് കത്തിക്കൽ, മലിനജലം ഒഴുക്കൽ (drainage) എന്നീ സേവനങ്ങൾക്ക് സർവ്വീസ് ചാർജ്ജ് ഈടാക്കുന്നതുമാണ്. ഒരു സേവനത്തിന് വസ്തുനികുതിയുടെ 33%, രണ്ട് സേവനങ്ങൾക്ക് 50%, രണ്ടിൽ കൂടുതൽ സേവനങ്ങൾക്ക് 66% എന്ന നിരക്കിൽ സർവ്വീസ് ചാർജ്ജ് ഈടാക്കുന്നതാണ്. ഈ ഭേദഗതിയോടെ ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

42. പൊതുമാതൃക വകുപ്പ് നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള അതേ രീതിയിൽ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾ നൽകിയിട്ടുള്ള കെട്ടിടങ്ങൾക്ക് വാടക ഈടാക്കേണ്ടതാണ്. കുടുംബശ്രീ യൂണിറ്റുകൾക്കും, ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കും നൽകിയിട്ടുള്ള കടമുറികൾക്ക് വാടകനിരക്കിൽ 25% റിബേറ്റ് അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.131)

നടപടി

കെട്ടിടം വാടകയ്ക്ക് എടുത്തിട്ടുള്ളവർക്ക് വാടകയിനത്തിൽ കിഴിവ് അനുവദിക്കുകയോ വേണ്ടയോ എന്നതിനുള്ള അധികാരം പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്കായിരിക്കും എന്ന ഭേദഗതികളോടെ ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു. പരമാവധി റിബേറ്റ് നിരക്ക് 10% ആയിരിക്കുന്നതും ആയത് പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടവർക്കും സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്കും കൂടി ലഭ്യമാകുന്നതുമായിരിക്കും. വാടക സർട്ടിഫിക്കേറ്റ് നൽകുന്നതിനുള്ള അധികാരം തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് എഞ്ചിനീയറിംഗ് വിംഗിനായിരിക്കും.

43. വിടവ് നികത്തലിനും ആവശ്യമായ മാറ്റങ്ങൾ ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനും വേണ്ടി അപ്പൻഡിക്സ് 2.7, 2.8 എന്നിവയിൽ വിശദമാക്കിയിട്ടുള്ള ആക്ടുകളുടെയും ചട്ടങ്ങളുടെയും ഭേദഗതികൾ ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു. (ഖണ്ഡിക 2.132, 2.134 & അപ്പൻഡിക്സ് 2.7, 2.8)

നടപടി

ശിപാർശ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിച്ചു. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പിന് കീഴിലുള്ള വിവിധ വകുപ്പ് മേധാവികളുമായി ചർച്ച ചെയ്ത് അന്തിമ തീരുമാനം കൈക്കൊള്ളുന്നതായിരിക്കും.

44. പണപ്പെരുപ്പത്തിനനുസരിച്ച് എല്ലാത്തരം പിഴകളും (fines) വർദ്ധിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. പൊതുജനാരോഗ്യത്തിനും പരിസ്ഥിതിക്കും വൻതോതിൽ ആഘാതം ഏൽപ്പിക്കുന്ന പ്രവൃത്തികൾക്ക് വളരെ ഉയർന്ന നിരക്കിലുള്ള പിഴ ഈടാക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.132, 2.133 & അപ്പൻഡിക്സ് 2.8, 2.9)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

45. അനക്സ് 3.1-ൽ കൊടുത്തിട്ടുള്ള 29.7.2009ലെ സ.ഉ.(എം.എസ്)നം.147/2009/ തസ്വഭവ ഉത്തരവിലെ നിബന്ധന പ്രകാരം പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾ വാണിജ്യ, സഹകരണ ബാങ്കുകളിൽ നിന്നും വായ്പയെടുക്കണം. ഈ സർക്കാർ ഉത്തരവ് പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിന് ഇക്കാര്യം സംസ്ഥാനതല ബാങ്കേഴ്സ് കമ്മിറ്റിയിൽ (SLBC) ചർച്ച ചെയ്യാവുന്നതാണ്. നബാർഡ്, കേരള ബാങ്ക്, ലീഡ് ബാങ്ക്, എസ്.ബി.ഐ, എസ്.എൽ.ബി.സി നിശ്ചയിക്കുന്ന മറ്റ് ബാങ്കുകൾ എന്നിവരുടെ പ്രതിനിധികൾ ഉൾപ്പെട്ട എസ്.എൽ.ബി.സി-യുടെ ഒരു സബ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കാവുന്നതാണ്. നഗരകാര്യ ഡയറക്ടറെയും പഞ്ചായത്തു ഡയറക്ടറെയും ഈ സബ്കമ്മിറ്റിയിലെ

ക്ഷണിതാക്കളാക്കാവുന്നതാണ്. ടി സബ്കമ്മിറ്റി പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെ പ്രതിനിധികളുമായി കൂടിക്കാഴ്ച നടത്തി വായ്പയുള്ള ഒരു ചട്ടക്കൂട് തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. ആവശ്യമെങ്കിൽ നിലവിലെ ഉത്തരവ് ഭേദഗതി ചെയ്യാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 3.32)

നടപടി

സബ്കമ്മിറ്റിയിൽ പഞ്ചായത്ത് - നഗരകാര്യ ഡയറക്ടർമാർക്ക് പകരം തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് പ്രിൻസിപ്പൽ ഡയറക്ടർ ആയിരിക്കും ക്ഷണിതാവ് എന്ന ഭേദഗതിയോടെ ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

46. സർക്കാരിന്റെ അനുവാദത്തോടു കൂടി മാത്രമേ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് വായ്പയെടുക്കാൻ കഴിയൂ. വായ്പ നിർദ്ദേശം പരിശോധിക്കുന്നതിനായി തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി ചെയർപേഴ്സണായും, നബാർഡ്, ലീഡ് ബാങ്ക്, കേരള ബാങ്ക്, ധനകാര്യ വകുപ്പ്, ആസൂത്രണ വകുപ്പ് എന്നിവയുടെ പ്രതിനിധികളും കുടുംബശ്രീ എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടറും ഉൾപ്പെട്ട ഒരു സംസ്ഥാന തല സാങ്കേതിക ഉപദേശക സമിതി രൂപീകരിക്കണമെന്ന് ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു. (ഖണ്ഡിക 3.33)

നടപടി

ശിപാർശ നിരസിച്ചു.

47. വാർഷികാടിസ്ഥാന വായ്പയെടുക്കലിന്റെ കാര്യത്തിൽ, ഒരു പ്രാദേശിക സർക്കാർ ഭരണസമിതിയുടെ കാലാവധിക്കപ്പുറത്തേക്ക് പ്രോജക്ട് കാലയളവ് അധികരിക്കാൻ പാടില്ല എന്ന നാലാം സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ശിപാർശ ഈ കമ്മീഷൻ ആവർത്തിക്കുന്നു. നിലവിലെ ഭരണസമിതി എടുക്കുന്ന വായ്പയുടെ തിരിച്ചടവ് ബാധ്യത ഭാവി തലമുറയുടെമേൽ വെയ്ക്കുന്നത് ഉചിതമല്ല. (ഖണ്ഡിക 3.34)

നടപടി

ശിപാർശ നിരസിച്ചു.

48. കേരള ലോക്കൽ ഗവൺമെന്റ് ഡെവലപ്പ്മെന്റ് ഫണ്ട് രൂപീകരിച്ചുകൊണ്ട് ഭേദഗതി ചെയ്യപ്പെട്ട ലോക്കൽ അതോറിറ്റീസ് ലോൺസ് ആക്ട് പ്രാവർത്തികമാക്കണമെന്ന് കമ്മീഷൻ ശിപാർശ ചെയ്തു. വിഭാവനം ചെയ്യപ്പെട്ടപോലെ രണ്ട് തട്ടിലുള്ള ഒരു ഭരണസംവിധാനം ആവശ്യമാണ്. ഉന്നത നയ രൂപീകരണ സമിതിയിൽ (High Level Policy Body) താഴെ പറയുന്ന അംഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകണം:

തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പു മന്ത്രി	ചെയർപേഴ്സൺ
ധനകാര്യവകുപ്പു മന്ത്രി	കോ ചെയർപേഴ്സൺ
ധനകാര്യസെക്രട്ടറി	അംഗം

ആസൂത്രണ സെക്രട്ടറി	അംഗം
കിഫ്ബി സി.ഇ.ഒ	അംഗം
കേരള ബാങ്ക് സി.ഇ.ഒ	അംഗം
സംസ്ഥാനത്തെ ലീഡ് ബാങ്ക് മേധാവി	അംഗം
നബാർഡിന്റെ സംസ്ഥാനത്തെ മേധാവി	അംഗം
ഹഡ്കോയുടെ സംസ്ഥാനത്തെ മേധാവി	അംഗം
സർക്കാർ നോമിനേറ്റ് ചെയ്യുന്ന മൂന്നു വിദഗ്ദ്ധർ (കിഫ്ബി ഗവേണിംഗ് ബോഡിയിലുള്ളവർക്ക് മുൻഗണന നൽകാവുന്നതാണ്)	അംഗങ്ങൾ
അഞ്ച് ലോക്കൽ ഗവൺമെന്റ് അസോസിയേഷനുകളുടെ അധ്യക്ഷന്മാർ	പ്രത്യേക ക്ഷണിതാക്കൾ
തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി	മെമ്പർ സെക്രട്ടറി

ഉന്നത നയരൂപീകരണസമിതി തയ്യാറാക്കുന്ന നയങ്ങളും ആശയങ്ങളും ഉന്നത പ്രഫഷണൽ സ്വഭാവമുള്ള ആസ്തി മാനേജ്മെന്റ് കമ്പനി പ്രാവർത്തികമാക്കേണ്ടതാണ്. ഈ ആസ്തി മാനേജ്മെന്റ് കമ്പനിയുടെ അമ്പത്തിയൊന്നു ശതമാനം ഓഹരി സർക്കാരിനും ബാക്കി പൊതുസ്ഥാപനങ്ങളായ ഹഡ്കോ, കേരള ബാങ്ക്, ദേശസാൽകൃതബാങ്കുകൾ, ശ്രേഷ്ഠ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്കുമാകാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 3.36 & 3.37)

നടപടി

ശുപാർശ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിച്ചു.

49. KLGDF പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിന് KURDFC-യെ ഒരു ആസ്തി മാനേജ്മെന്റ് (Asset Management) കമ്പനിയായി പുനഃസംഘടിപ്പിക്കണം. ഈ കമ്പനിക്കാവശ്യമായ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ കിഫ്ബി നൽകേണ്ടതുമാണ്. (ഖണ്ഡിക 3.38 & 3.39)

നടപടി

ശുപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

50. ലോക്കൽ ഗവൺമെന്റ് ബോണ്ടുകൾ ഇറക്കുന്നതിന് സഹായിക്കത്തക്കതരത്തിൽ ആറു മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകളുടേയും ക്രഡിറ്റ് റേറ്റിംഗ് നടത്തേണ്ടതാണ്. അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, ക്രഡിറ്റ് റേറ്റിംഗ് മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായി ആസ്തിമാനേജ്മെന്റ് കമ്പനിയുമായി ചേർന്ന് കില ഒരു കർമ്മ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കണം. (ഖണ്ഡിക3.42)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

51. സംസ്ഥാനത്തെ പാരിസ്ഥിതിക സാഹചര്യം കണക്കിലെടുത്ത് ഗ്രീൻ ബോണ്ടുകൾക്ക് മുൻഗണന നൽകാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക3.43)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

52. റവന്യൂ ബോണ്ടുകൾ ഇറക്കുവാൻ കഴിയുന്ന പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് ഉചിതമായ പ്രോത്സാഹനം നൽകേണ്ടതാണ്. ഇതിനായി തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പ് ഒരു കാര്യപരിപാടി തയ്യാറേക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 3.44)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

53. ബാങ്കുകളിൽ നിന്നും പ്രത്യക്ഷമായോ കേരള ലോക്കൽ ഗവൺമെന്റ് ഡവലപ്പ്മെന്റ് ഫണ്ടിൽ നിന്നോ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾ എടുക്കുന്ന എല്ലാത്തരം വായ്പകളുടെയും തിരിച്ചടവുകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിശദാംശങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. സംസ്ഥാന ഓഡിറ്റ് വകുപ്പ് മേധാവി അത്തരം സ്കീമുകൾ വർഷത്തിലൊരിക്കൽ പ്രത്യേകമായി ഓഡിറ്റ് ചെയ്യേണ്ടതും വാർഷിക റിപ്പോർട്ടിൽ ഒരു സവിശേഷ അധ്യായമായി ഉൾക്കൊള്ളിക്കേണ്ടതുമാണ്. (ഖണ്ഡിക3.45)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

54. റോഡ് വികസനത്തിനും പുതിയ റോഡ് നിർമ്മാണത്തിനും ആവശ്യമായ ഭൂമി സ്വന്തം ഇഷ്ടപ്രകാരം നൽകുകയാണെങ്കിൽ മാത്രമേ എടുക്കാവൂ. (ഖണ്ഡിക 4.14)

നടപടി

ശിപാർശ നിരസിച്ചു.

55. പൊതുകാര്യങ്ങൾക്കായി ഭൂമി സ്വമേധയാ സംഭാവന ചെയ്യുന്നത് ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനായി ലാന്റ് റിലിംഗിഷ്മെന്റ് ആക്ട് (Land Re-relinquishment Act) ഭേദഗതി ചെയ്യാവുന്നതാണ്. ഇത്, പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് ഭൂമി വിട്ടുനൽകുന്നതിന് സഹായകപ്രദമാകും (ഖണ്ഡിക4.15 & അപ്പൻഡിക്സ് 2.7.1(1))

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

56. വിദ്യാലയങ്ങൾ, ആശുപത്രികൾ, അംഗൻവാടികൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ സൗകര്യം ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിനും വളരെയേറെ കഷ്ടപ്പാടുകൾ അനുഭവിക്കുന്നവരെ സഹായിക്കുന്നതിനും വേണ്ടി സുതാര്യമായ സംഭാവന സ്വീകരിക്കൽ കാമ്പെയ്നുകൾ (Donation campaigns) സംഘടിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക4.16)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

57. പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെ ദുരിതാശ്വാസനിധിയുടെ കോർപ്പസ് ഓരോ വർഷവും പുനർപൂരണം (Replenish) ചെയ്യേണ്ടതും വർദ്ധിപ്പിക്കേണ്ടതും (Expand) ആണ്. (ഖണ്ഡിക 4.18)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

58. സി.എസ്.ആർ ഫണ്ടുകൾ നൽകാൻ കഴിയുന്ന എല്ലാ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾ ഔദ്യോഗിക ചർച്ചകൾ നടത്തേണ്ടതും, പദ്ധതികളുടെ ഭാഗികമോ പൂർണ്ണതോതിലോ ഉള്ള ഫണ്ടിംഗിനെ സംബന്ധിച്ച് ഒരു കർമ്മ പദ്ധതി തയ്യാറേക്കേണ്ടതുമാണ്. (ഖണ്ഡിക 4.19)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

59. അവിവാഹിതരായ സ്ത്രീകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള അഗതികൾ, ഭവനരഹിതർ, ഗൗരവതരമായ വൈകല്യമുള്ള വ്യക്തികൾ, മാതൃകരോഗങ്ങൾ ബാധിച്ചവർ മുതലായവർക്ക് വീടും വസ്തുവും നൽകുന്നതിനും വീട് നിർമ്മിക്കുന്നതിനും ഉള്ള

സഹായങ്ങൾ പരമാവധി സ്റ്റോൺസർഷിപ്പ് വഴി ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 4.20)

നടപടി

അവിവാഹിതരായ സ്ത്രീകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള അഗതികൾ, ഭവനരഹിതർ, ഗൗരവതരമായ വൈകല്യമുള്ള വ്യക്തികൾ, മാതൃകരോഗങ്ങൾ ബാധിച്ചവർ എന്നിവരെ സംരക്ഷിക്കാനുള്ള സർക്കാരിന്റെ ഉത്തരവാദിത്തം സി.എസ്.ആർ സ്റ്റോൺസർഷിപ്പുകൾക്ക് വിട്ടു നൽകാൻ കഴിയില്ല. ഈ വിഭാഗങ്ങളുടെ സംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിലവിലുള്ള രീതി തുടരുന്നതാണ്. ആയതിനാൽ ശിപാർശ നിരസിച്ചു.

60. ഭരണസമിതി ചാർജ്ജ് എടുക്കുമ്പോൾ തന്നെ പ്രാദേശിക സർക്കാരിൽ നിലനിൽക്കുന്ന സാഹചര്യം കണക്കിലെടുത്ത്, സ്വമേധയാ നൽകുന്ന സംഭാവനകൾ സമാഹരിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് ഒരു പഞ്ചവത്സര കർമ്മപദ്ധതി തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിന് വ്യാപകമായ പ്രചാരണം നൽകേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 4.22)

നടപടി

പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾ അധികാരമേൽക്കുമ്പോൾ തന്നെ സ്വമേധയാ നൽകുന്ന സംഭാവനകൾ സമാഹരിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് ഒരു തന്ത്രം (strategy) മെനയേണ്ടതാണ് എന്ന ഭേദഗതിയോടെ ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

61. സ്വമേധയാ ഉള്ള സംഭാവനകൾ പരസ്യമായി പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഒരു വാർഷികദിനം ആചരിക്കാവുന്നതും ഇത് ഗാന്ധിജയന്തിദിനം ആയാൽ കൂടുതൽ അഭികാമ്യമായിരിക്കുകയും ചെയ്യും. (ഖണ്ഡിക 4.23)

നടപടി

ഗാന്ധി ജയന്തി ദിനം മുതൽ കേരളപ്പിറവി ദിനം വരെ പ്രചാരണ പരിപാടികൾ (campaign) നടത്താവുന്നതാണ് എന്ന ഭേദഗതിയോടെ ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

62. സ്വമേധയാ ഉള്ള എല്ലാ സംഭാവനകളും ആദായനികുതി നിയമം, എഫ്.സി. ആർ.എ (FCRA), ഇന്ത്യൻ കരാർനിയമം തുടങ്ങിയ നിയമവ്യവസ്ഥകൾക്ക് അനുസൃതമാകുന്നു എന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 4.24)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

63. സ്വമേധയാ ഉള്ള സംഭാവനകളുടെ എല്ലാ വിശദവിവരങ്ങളും ഗ്രാമസഭ, വാർഡ്സഭാ യോഗങ്ങളിൽ വെളിപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 4.25)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

64. ജില്ലാതല ആസൂത്രണസമിതിയ്ക്ക് സമർപ്പിക്കുന്ന പദ്ധതികളുടെ സവിശേഷഘടകങ്ങളിൽ ഒന്നായിരിക്കണം സ്വമേധയാ ഉള്ള സംഭാവനകൾ. എല്ലാ സാമ്പത്തിക വർഷാവസാനവും ഇതിന്റെ നിർവ്വഹണപുരോഗതി വിശകലനം ചെയ്യേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 4.26)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

65. നൂതനമായ പൊതുസംഭാവനകൾ 'കില' രേഖപ്പെടുത്തി സൂക്ഷിക്കണം (Document). (ഖണ്ഡിക 4.27)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

66. മെച്ചപ്പെട്ട സ്വമേധയാ ഉള്ള സംഭാവനകൾ സമാഹരിക്കുന്ന പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളെ സംസ്ഥാനസർക്കാർ പ്രത്യേകമായി അംഗീകരിക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 4.28)

നടപടി

ശിപാർശ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിച്ചു. സ്വമേധയാ ഉള്ള സംഭാവനകളുടെ സമാഹരണം മികച്ച പ്രാദേശികസർക്കാരുകളുള്ള അവാർഡ് നിർണ്ണയിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു മാനദണ്ഡമായി ഉൾക്കൊള്ളിക്കുന്നതാണ്.

67. സ്വമേധയാ ഉള്ള എല്ലാത്തരം സംഭാവനകളും പ്രാദേശിക സർക്കാരിന്റെ വെബ്സൈറ്റിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 4.29)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

68. ഉന്നതനിലവാരം പുലർത്തുന്ന ഒരു സംഘം സ്വമേധയാ ഉള്ള സംഭാവനകളുടെ വിനിയോഗം സംബന്ധിച്ച് എല്ലാ വർഷവും സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ് (Social Audit) നടത്തേണ്ടതും അതിന്റെ റിപ്പോർട്ട് പരസ്യപ്പെടുത്തേണ്ടതുമാണ്. (ഖണ്ഡിക 4.30)

നടപടി

സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ് നടത്തുന്നതിനുള്ള ചുമതല കിലയെയും സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ് സൊസൈറ്റിയെയും ഏൽപ്പിക്കുന്നതാണ് എന്ന ഭേദഗതിയോടെ ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

69. പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പൊതു - സ്വകാര്യ പങ്കാളിത്തത്തോടെയുള്ള (PPP) പ്രോജക്ടുകളെ സഹായിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി സാങ്കേതിക സഹായക ഏജൻസികളെ (Technical Support Agencies) കണ്ടെത്താവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 5.13 & 5.14)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

70. പൊതു - സ്വകാര്യ പങ്കാളിത്ത (PPP) പ്രോജക്ടുകൾ ഏറ്റെടുക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് പരിശീലനം നൽകുന്നതിനായി ഒരു പ്രത്യേക കപ്പാസിറ്റി ബിൽഡിംഗ് പരിപാടി (Special Capacity Building Programme) കില രൂപകൽപ്പന ചെയ്യേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 5.15)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

71. ഒരു പൊതു അറിയിപ്പ് നൽകിക്കൊണ്ട് പൊതു - സ്വകാര്യ പങ്കാളിത്ത പ്രോജക്ടുകൾ ഏറ്റെടുക്കാൻ താല്പര്യമുള്ള പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെ സമ്മതപത്രം തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് ശേഖരിക്കേണ്ടതും ഈ വിഷയത്തിലുള്ള പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെ പ്രതികരണം സാങ്കേതിക സഹായക ഏജൻസികളെ അറിയിക്കേണ്ടതുമാണ്. (ഖണ്ഡിക 5.16)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

72. ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയിൽ താഴെ പറയുന്നവരെ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചു കൊണ്ട് പി.പി.പി സെല്ലുകൾ രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്:

- (1) ഡെപ്യൂട്ടി ഡെവലപ്പ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (ബാധകമെങ്കിൽ)
- (2) ജില്ലാ പ്ലാനിംഗ് ഓഫീസർ
- (3) ജില്ലാ ടൗൺ പ്ലാനിംഗ് ഓഫീസർ
- (4) നഗരകാര്യമേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
- (5) പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ

- (6) തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് എൻജിനീയർ
- (7) വോളന്ററി പ്രഫഷണലുകൾ - കുറഞ്ഞപക്ഷം മൂന്നുപേർ

(ഖണ്ഡിക 5.17)

നടപടി

ശിപാർശ തയ്യാറാക്കൽ അംഗീകരിച്ചു.

73. താഴെ പറയുന്ന അംഗങ്ങളെ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ട് സംസ്ഥാനതലത്തിൽ ഒരു എംപവേർഡ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്:

i	തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി	ചെയർപേഴ്സൺ
ii	ധനകാര്യ വകുപ്പ് പ്രതിനിധി	അംഗം
iii	ആസൂത്രണ വകുപ്പ് പ്രതിനിധി	അംഗം
iv	നിയമവകുപ്പ് പ്രതിനിധി	അംഗം
v	ചീഫ് ടൗൺ പ്ലാനർ	അംഗം
vi	നഗരകാര്യ ഡയറക്ടർ	അംഗം
vii	പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ	അംഗം
viii	കിഫ്ബി ഡെപ്യൂട്ടി സി.ഇ.ഒ	അംഗം
ix	കോഴിക്കോട് ഐ.ഐ.എം ന്റെ പ്രതിനിധി	അംഗം
x	പാലക്കാട് ഐ.ഐ.റ്റി	അംഗം
xi	ഹഡ്കോയുടെ റീജിയണൽ ഡയറക്ടർ	അംഗം
xii	നബാർഡിന്റെ എ.ജി.എം റാങ്കിൽ കുറയാത്ത ഒരു സ്ഥിരം പ്രതിനിധി	അംഗം
xiii	സർക്കാർ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്ന രണ്ട് വിദഗ്ദ്ധർ	അംഗം

കമ്മിറ്റിയുടെ കർത്തവ്യങ്ങൾ ഖണ്ഡിക 5.19 ൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക 5.18 & 5.19)

നടപടി

പഞ്ചായത്ത്- നഗരകാര്യ ഡയറക്ടർമാർക്ക് പകരം തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് പ്രിൻസിപ്പൽ ഡയറക്ടറും പാലക്കാട് ഐ.ഐ.ടി -യ്ക്ക് പകരം കേരള സാങ്കേതിക സർവകലാശാല പ്രതിനിധിയും, ക്രമ നമ്പർ (xiii) പ്രകാരമുള്ള വിദഗ്ദ്ധരുടെ എണ്ണം മൂന്നായി ഉയർത്തേണ്ടതും, സഹകരണം, കൃഷി, പട്ടിക ജാതി/പട്ടിക വർഗ്ഗം എന്നീ വകുപ്പുകളുടെ ഓരോ അംഗങ്ങളെ കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതുമാണ് എന്ന ഭേദഗതിയോടെ ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

74. പ്രോജക്ട് തുകയുടെ 1% മുതൽ 5% വരെയുള്ള തുകയോ പ്രോജക്ട് തുകയേയും പ്രയത്നത്തേയും അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി ഒരു നിശ്ചിത തുകയോ സക്ലസ് ഫീസായി

(success fee) നിശ്ചയിക്കാവുന്നതും പ്രസ്തുത തുകയിൽ നിന്നും സാങ്കേതിക സഹായക ഏജൻസിക്ക്/പദ്ധതി ഉപദേശകർക്ക് പ്രതിഫലം നൽകാവുന്നതുമാണ്. (ഖണ്ഡിക 5.20)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

75. നിർമ്മാണപ്രവൃത്തികളുടെ ഗുണമേന്മ ഉൾപ്പടെയുള്ള ബിഡ് (Bid) വ്യവസ്ഥ കളമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ബിഡ്ഡർമാരുടെ പ്രകടനം നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ചുമതല പ്രശസ്തമായ എൻജിനീയറിംഗ് കോളേജുകൾ, മാനേജ്മെന്റ് സ്ഥാപനങ്ങൾ തുടങ്ങിയ സ്വതന്ത്ര സ്ഥാപനങ്ങളെ ഏൽപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 5.21)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

76. പ്രോജക്ടുകളുടെ പുരോഗതി തുടക്കം മുതൽ തന്നെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പ് നിരീക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 5.22)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

77. കെട്ടിട നികുതി (Building Tax) ഒരു പ്രാദേശിക സർക്കാർ നികുതി ആക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 6.6)

നടപടി

ഇതേതരത്തിലുള്ള ശിപാർശ (ആറാം സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഒന്നാമത്തെ റിപ്പോർട്ടിലെ 14-ാം നമ്പർ ശിപാർശ) സർക്കാർ ഇതിനകം നിരസിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. ആകയാൽ, ഈ ശിപാർശയും നിരസിച്ചു.

78. ജനസംഖ്യയും പ്രതിശീർഷ തനത് വരുമാനത്തിൽ നിന്നുള്ള വ്യതിയാനത്തിനും തുല്യ വെയിറ്റേജ് നൽകിക്കൊണ്ടുള്ള ഒരു സൂത്രവാക്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പൊതു ആവശ്യ ഫണ്ട് വിതരണം നടത്തണമെന്ന് കമ്മീഷൻ ശിപാർശ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ അപ്പൻഡിക്സ് 6.2 ൽ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. (ഖണ്ഡിക6.12)

നടപടി

ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്കും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്കും മുൻവർഷത്തേക്കാൾ 12% വർദ്ധനവ് നൽകിയും ശേഷിക്കുന്ന തുക ജനസംഖ്യയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രം വില്ലേജ് പഞ്ചായത്തുകൾ, മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ, മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകൾ എന്നിവയ്ക്ക് വിതരണം നടത്തുന്ന നിലവിലെ രീതി തുടരുന്നതാണ് എന്ന് ആറാം സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഒന്നാമത്തെ റിപ്പോർട്ടിലെ 28-ാം നമ്പർ ശിപാർശയിൻമേൽ സർക്കാർ ഇതിനകം തന്നെ തീരുമാനം എടുത്തിട്ടുണ്ട്. ശബരിമലയ്ക്ക് ചുറ്റുമുള്ള എരുമേലി, ചിറ്റാർ, റാന്നി-പെരുനാട്, വടശ്ശേരിക്കര, സീതത്തോട്, നാറാണമൂഴി എന്നീ ആറ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് 15 ലക്ഷം രൂപ വീതവും ഗുരുവായൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റിയ്ക്ക് 25 ലക്ഷം രൂപയും സ്പെഷ്യൽ ഗ്രാന്റായി പൊതു ആവശ്യ ഘണ്ടിന്റെ മൊത്തം വിഹിതത്തിൽ നിന്നും നൽകുന്നതായിരിക്കും.

79. "മൈനസ് വില്ലേജ് പഞ്ചായത്തുകൾ" (Minus Village Panchayats) ഒഴിവാക്കുന്നതിനായി പൊതു ആവശ്യ ഘണ്ടിന്റെ കാര്യത്തിൽ പരിഷ്കരിച്ച ഒരു സൂത്രവാക്യം നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. വില്ലേജ് പഞ്ചായത്തുകൾ, മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ, മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകൾ എന്നിവയ്ക്ക് 2022-23 മുതൽ ഇത് നടപ്പിലാക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.14)

നടപടി

പൊതു ആവശ്യ ഘണ്ടിലെ വില്ലേജ് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ലഭ്യമായ വിഹിതത്തിൽ നിന്ന് പത്തുകോടി രൂപയും മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്ക് ലഭ്യമായ വിഹിതത്തിൽ നിന്ന് അഞ്ചുകോടി രൂപയും വിടവു നികത്തൽ ഫണ്ട് (Gap Fund) ഇനത്തിൽ വകയിരുത്താവുന്നതാണ്. വിടവു കണക്കാക്കുന്നതിന് കമ്മീഷൻ ശിപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള സമ്പ്രദായം അംഗീകരിച്ചു.

80. ആറാം സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഒന്നാമത്തെ റിപ്പോർട്ടിലെ ശിപാർശകളിന്മേലുള്ള നടപടി റിപ്പോർട്ടിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കുന്നതിനായി, 2022-23 കാലയളവു മുതൽ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്കുള്ള ധനവിന്യാസത്തിന്റെ സൂത്രവാക്യങ്ങളും ഓരോ പ്രാദേശിക സർക്കാരിന്റെയും വിഹിതവും കമ്മീഷൻ ശിപാർശ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക 6.17)

നടപടി

ശിപാർശ അംഗീകരിച്ചു. ഹെൽത്ത് ഗ്രാന്റ് വികസന ഘണ്ടിന്റെ ഭാഗമായിട്ട് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. ഹെൽത്ത് ഗ്രാന്റ് പ്രാദേശിക ആവശ്യങ്ങൾക്കായുള്ള പ്രത്യേക ആവശ്യ ഘണ്ടായതിനാൽ പൊതു വിഭാഗം ഘണ്ടിൽ വിതരണം ചെയ്യാതെ ഉൾപ്പെടുത്തി അർഹരായ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് അനുവദിക്കുന്നതാണ്.

81. 15-ാം ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ ശിപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഹെൽത്ത് ഗ്രാന്റുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്കുള്ള ഒരു പദ്ധതിശാസ്ത്രം കമ്മീഷൻ ശിപാർശ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക 6.20 & 6.21)

നടപടി

ഹെൽത്ത് ഗ്രാന്റുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സംസ്ഥാന തലത്തിലും ജില്ലാ തലത്തിലും കമ്മിറ്റികൾ ഇപ്പോൾ തന്നെ നിലവിലുണ്ട്. കാലാകാലങ്ങളിൽ കേന്ദ്രസർക്കാർ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന പൊതുമർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് ഈ കമ്മിറ്റികൾക്ക് പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ടി സംസ്ഥാനതല ജില്ലാതല കമ്മിറ്റികളിൽ വിവിധതട്ടുകളിലും തലങ്ങളിലുമുള്ള പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെയും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പിന്റെയും പ്രതിനിധികളുണ്ട്. സംസ്ഥാനതല കമ്മിറ്റിയിൽ മൂന്നിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ, മൂന്നിസിപ്പാലിറ്റി, ജില്ല-ബ്ലോക്ക്-ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തല പ്രതിനിധികളും ഉണ്ട്. ആരോഗ്യ വകുപ്പ് പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറിയാണ് ഈ സമിതിയുടെ കൺവീനർ. ജില്ലാതല കമ്മിറ്റിയുടെ കൺവീനർ ആരോഗ്യ വകുപ്പ് ഡി.എം.ഒ ആണ്. ഈ കമ്മിറ്റിയിൽ മൂന്നിസിപ്പാലിറ്റിയുടെയും എല്ലാതലത്തിലുള്ള ഗ്രാമീണ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെയും പ്രതിനിധികളും ഉണ്ട്. കൂടാതെ, ജില്ലാതല കമ്മിറ്റി ജില്ല ആസൂത്രണ സമിതിയുടെ (DPC) ഒരു ഉപസമിതി കൂടിയാണ്. അങ്ങനെ, പതിനഞ്ചാം ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ അവാർഡ് പ്രകാരമുള്ള ഹെൽത്ത് ഗ്രാന്റ് നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള വിവിധ സമിതികളിൽ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് പുറമേ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണം, ആരോഗ്യ കുടുംബക്ഷേമം എന്നീ വകുപ്പുകളുടെയും മതിയായ പ്രാതിനിധ്യം ഉറപ്പ് വരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ ശിപാർശ നിരസിച്ചു.